

Continuïteit en vernieuwing

Het rapport van de Studiecommissie Belastingstelsel

Achtergrond/chronologie instelling commissie

- Economische crisis – fundamentele vragen vormgeving stelsel
- Wens tot scenario's voor herziening
- Soliditeit belastingopbrengst voldoende?
- Verzoek Tweede Kamer 'Mirrlees Review'
- Resultaten andere onderzoeken, bijv. *Tax and Economic Growth*

- Brief Staatssecretaris en Minister van 15 september 2009 aan Tweede Kamer => rapportage in juni 2010
- Val kabinet Balkenende IV => versnelling werkzaamheden, rapport aangeboden op 7 april jl., kort na rapportage HO-werkgroepen
- Rondetafelgesprek vaste commissie voor Financiën Tweede Kamer 21 april jl.
- Regeerakkoord?

Samenstelling commissie (ambtelijk+extern)

Voorzitter:

prof.dr. S. van Weeghel (PwC/UvA)

Leden/secretariaat:

drs. K.A. Heineken (Minfin), mr. I.J.A. Hoekjan (Minfin), mr. P.J. Wijntje (Belastingdienst)

Leden: prof. mr.drs. H.P.A.M. Van Arendonk (EUR), drs. S. Kaatee (AZ), mr.drs. T.W. Langejan (Minfin), prof.dr. R.A. De Mooij (CPB), drs. R.M. Van Opstal (Minfin), drs. P.M. Sweers (SZW), prof.dr. J.A. Vijlbrief (EZ), prof.dr. H. Vording (UL)

Mutaties: prof. Van Arendonk teruggetreden, mr. Langejan vervangen door drs. A. Berg (Minfin), prof. Vijlbrief vervangen door mr. J.R. Borst (EZ)

Doelstellingen commissie

Afgeleid van kabinetsdoelstellingen voor 2020:

Slimmer -> eenvoudiger belastingstelsel

Sterker -> economisch efficiënter stelsel

Solidair -> gelijkmatige lastenverdeling

Solide -> solide belastinggrondslag

Schoner -> groener belastingstelsel

NIET: Extra geld ophalen

Inventariseren en analyseren

- Literatuur-analyse: o.a. Mirrlees-review, OESO-rapport 'Taxes and Economic Growth'
- Hoorzittingen
- Essay's
- Eigen ideeën

Clustering van maatregelen

- Tarieven en inkomstenbeperkende regelingen in de LB/IB
- Eigen woning
- Oude dag
- Sparen en beleggen
- Schenk- en erfbelasting
- Winstbelasting
- BTW
- Milieu
- Indirecte belastingen overig

Tarieven en inkomstenbeperkende regelingen

- Zoveel mogelijk grondslagverbreding en tariefsdaling
- Afschaffen aftrekposten en heffingskortingen, tenzij...
- Heffingskortingen met arbeidsmarktdoelstelling tegen het licht houden (overstimulering ouderen?)
- Hoger toptarief vooral symbolisch
- Geen voordeel vlaktaks
- Uniformering Loonbegrip doorzetten
- 'Pure' loonsomheffing contra-productief

Eigen woning

- Eigen woning op lange termijn naar box 3 met vrijstelling
- Begin maken met aanpassen EWF en/of beperken renteaftrek
- Transitie gefaseerd en zeer geleidelijk
- Overfinanciering voorkomen:
 - Afschaffen KEW/SEW/BEW
 - Hypotheekschuld salderen met box-3-vermogen
- Overdrachtsbelasting in stappen omzetten in bezitsbelasting
vgl. ook OESO-rapport van gisteren: "To bolster the flexibility of owner-occupied housing, the transaction tax should be abolished while taxation of ownership should be increased. The latter would ideally take the form of higher taxes on imputed rents. However, many countries have had difficulties in effectively implementing such a tax, so instead reducing the value of mortgage interest deductibility and increasing property taxes could be considered."

Oude dag

- De omkeerregel hoeft niet te worden aangepast
- Efficiëntie kan echter beter door volgende aanpassingen:
 - Versnelling fiscalisering AOW, 1% per jaar
 - Aftopping overmatige pensioenopbouw
 - Beëindiging levensloopregeling
 - Afschaffen FOR en pensioen in eigen beheer

Sparen en beleggen

- Onder wetenschappers geen consensus over hoogte en wijze van belasting inkomsten uit sparen en beleggen
- Commissie: handhaaf forfaitaire heffing
- Schaf extra heffingvrij vermogen voor kinderen en ouderen af
- Heroverweeg de overige vrijstellingen en grondslagversmallerers: *afschaffen, tenzij*

Schenk- en erfbelasting

- Erf- en schenkbelasting verdient een stevige plaats in de belastingmix, vanwege soliditeit en economische efficiëntie
- Op dit moment starten van nieuwe discussie is niet verstandig
- Werking van de nieuwe wetgeving nauwlettend volgen

Winstbelasting (Vpb)

- Verschil in behandeling EV/VV stond centraal
- Gekeken naar twee mogelijke oplossingen:
 - Defiscalisering rente
 - Vermogensaftrek
- Vermogensaftrek zorgt voor extra investeringen indien niet gefinancierd via hoger VPB-tarief
- Vermogensaftrek/bijtelling adresseert bestaande spanning:
 - Bosal-gat
 - Overnameholdings
 - Onbalans multinationals \leftrightarrow "Nederlandse" vennootschappen

Winstbelasting (Vpb)

- Bankenheffing → wachten op internationale acties
- Objectvrijstelling v.i.'s → goed plan
- Tariefopstapje → afschaffen
- Grondslagversmallers → *afschaffen tenzij*
- Dividendbelasting → geen conclusie

Winstbelasting (kleine ondernemers)

- Uitgangspunten:
 - kapitaalinkomen lager belasten dan inkomen uit arbeid
 - meer gerichte stimulering ondernemerschap
 - meer evenwicht tussen dga en IB-ondernemer
- Zelfstandigenaftrek geleidelijk afschaffen
- Introductie vermogensaftrek IB-ondernemer
- Handhaving MKB-winstvrijstelling

BTW

- Introductie uniform tarief:
 - Verbetert neutraliteit
 - Verhoogt welvaart
 - Herverdeling via directe belastingen
- Toename BTW-aandeel in belastingmix:
 - Solider
 - Efficiënter
- Vrijstellingen Europees aanpakken
- Kleine ondernemersregeling verbeteren

Milieu

- Milieubelastingen effectief instrument maar te verwachten milieuwinsten bij verhoging klein door samenloop
- Inzetten op internationale/Europese acties voor beter milieueffect
- Verhoging wel te verdedigen vanuit solidariteit: de vervuiler betaalt meer
- Nieuwe milieubelastingen liggen niet voor de hand: milieueffect klein, wel extra administratieve lasten/uitvoeringskosten

Boodschappen

- Binnen het huidige stelsel kan al veel worden verbeterd
- Verbreding en verlaging blijft goed
- Stop met overstimuleren van vreemd vermogenfinanciering
- Nationale belastingen spelen een bescheiden rol bij de klimaataanpak
- Maak de opbrengst meer solide